

Фикҳ дарслари (134-дарс). Халога кираётганда ўқиладиган дуо (иккинчи мақола)

17:00 / 29.04.2021 2668

1. Қазои ҳожат қилмоқчи бўлган шахс Аллоҳ таолонинг исми ёзилган, шунингдек, малоикалар, «Азийз», «Карим», «Муҳаммад», «Аҳмад»га ўхшаш улуф исмлар ёзилган нарсаларни ўзи билан бирга олмаслиги керак.

لَحْدٍ إِذِمْ لَسَوْهُ لَعَلَّ لَيْلِي بِنِّ لَانَاكِ لِقُوهُ نَعْلَلِي صِرَسَنَانُ ع

يُذِمُّ رَّتْ لَو دُوَادُ وَبَاهَا وَرُ. مَمَّ تَاخَّ عَزَنَاءُ لَحْلَل

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

نَمَّ حَخَّ إِذِمْ لَسَوْهُ لَعَلَّ لَيْلِي بِنِّ لَانَاكِ لِقُوهُ نَعْلَلِي صِرَسَنَانُ ع

هَجَامُنُّ بَاهَا وَرُ. «يِنَا فَا عَوَّ يَدَّالِي نَعْبَهَدَّأِي دَلَّالَهَلَّ لُ دَمَّ حَلَا» لِقُوهُ نَعْلَل

Анас ибн Моликдан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон халодан чиқсалар:

«Алҳамду лиллааҳиллазий азҳаба анний ал-азаа ва аъфаний» – «Мендан озорни кетказган ва поклаган Аллоҳга ҳамд бўлсин», дер эдилар».

Ибн Можа ривоят қилган.

4. Ўтирганда оғирлигини чап оёғига солиб, икки оёғининг орасини кенг қилиб ўтиради. Ўшанда чиқадиган нарса осон чиқади.

**نَأْمَلَسَوِ هَيْلَهُ الْجَلِيَّ صَهِلَ الْوَسْرَ أَنْ رَمَأَ: لَأَقِ كِلَامَ نُبَّةٍ قَارِسُنَ ع
يُنَارَبَّ طَلَاهَا وَرَ . يَنْمُيُ لِبَصْنَنْ نَأْوَى رِسْ يُجَلَى لَعَاكَ وَتَنْ**

Сууроқа ибн Молик розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бизларни чап оёққа суяниб, ўнгини тик тутишга амр қилдилар».

Имом Табароний ривоят қилган.

5. Заруратсиз гапирмайди.

**لَأَقِ مَلَسَوِ هَيْلَهُ الْجَلِيَّ صَهِلَ الْوَسْرَ أَنْ رَمَأَ: لَأَقِ كِلَامَ نُبَّةٍ قَارِسُنَ ع
يُنَارَبَّ طَلَاهَا وَرَ . يَنْمُيُ لِبَصْنَنْ نَأْوَى رِسْ يُجَلَى لَعَاكَ وَتَنْ**

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Икки киши қазои ҳожатни ирода қилиб чиқиб, авратларини очиб гаплашавермасин. Чунки Аллоҳ азза ва жалла бундан ғазабга келади», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

يَنْمُيُ لِبَصْنَنْ نَأْوَى رِسْ يُجَلَى لَعَاكَ وَتَنْ . يَنْمُيُ لِبَصْنَنْ نَأْوَى رِسْ يُجَلَى لَعَاكَ وَتَنْ

Ибн Умар розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам таҳорат ушатаётганларида бир киши яқинларидан ўтаётиб салом берган эди, алик олмадилар».

Муслим, Термизий, Насоий ва Ибн Можа ривоят қилишган.

Таҳорат ушатаётган одамга салом бериб бўлмаслиги, салом берган одамга таҳорат ушатаётган одам алик олмаслигини ушбу ҳадисдан билиб оламиз. Бундан олдинги ҳадисда эса қазои ҳожат пайтида оддий гап ҳам гапириб бўлмаслиги айтилган эди.

6. Ҳожатдан ташқари қолиб кетмайди.

Чунки халода кўп қолиш бавосир ва жигар хасталигига сабаб бўлиши мумкин.

7. Ўтириб бавл қилади.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам доимо ўтириб бавл қилганлар. Саҳобаларни ҳам тик туриб бавл қилишдан қайтарганлар.

هَذَا لَعَلَّ لِي صَيِّبٌ لِي نَارِي أَرَأَيْتَ لَأَقْرَبَ أَطْحَالَ نَبِيٍّ رَمُعُ نَعْيِي ذِمَّتِي لِي وَرَأْمِي أَمَّا قُلْتُ لِمَ فَمَا، «أَمَّا قُلْتُ لِمَ فَمَا، رَمُعُ أَي»؛ لَأَقْرَبَ أَمَّا قُلْتُ لِمَ فَمَا أَنَا وَمَلَسَ وَدَعَبُ

Имом Термизий қилган ривоятда ҳазрати Умар ибн Хаттоб:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам менинг тик туриб бавл қилаётганимни кўриб:

«Эй Умар, тик туриб **бавл қилма**», дедилар. Шундан кейин ҳеч тик туриб **бавл қилмадим**», деганлар.

هَذَا لَعَلَّ لِي صَيِّبٌ لِي نَارِي أَرَأَيْتَ لَأَقْرَبَ أَطْحَالَ نَبِيٍّ رَمُعُ نَعْيِي ذِمَّتِي لِي وَرَأْمِي أَمَّا قُلْتُ لِمَ فَمَا، رَمُعُ أَي»؛ لَأَقْرَبَ أَمَّا قُلْتُ لِمَ فَمَا أَنَا وَمَلَسَ وَدَعَبُ

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Ким сизга «Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам тик туриб бавл қилар эдилар», деса, тасдиқламанглар. У зот фақат ўтириб бавл қилар эдилар».

Имом Аҳмад, Термизий ва Насоий ривоят қилишган.

8. Шамол эсаётган тарафга, сувга, қабристонга, йўлга, одамлар дам оладиган жойларга, ердаги ёриқ ва тешикларга, меваси бор дарахтнинг тагига ва ғул қиладиган жойига бавл қилиб бўлмайди.

9. Қазои ҳожатни қиблага олдини ёки орқасини тўғрилаб қилиб бўлмайди.

إِذَا قَامَ لِمَسْوَءٍ لَعَلَّ لَيْلِي بِنِّ النَّارِ رَأَى رَأْسَ النَّارِ بَوِيَّ أَبَانَ ع
هُ أَوْرَبَدَتْ سَتَ الْوَلْبِقُولِ أُولْبِقُولِ سَتَ الْفَطَائِغِ الْمُنْتَبِتِ أ
ةَسْمَخُ الْج

Абу Айюб Ансорий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қазои ҳожатга борсангиз, қиблага юзланманг ва унга орқангизни ҳам ўгирманг», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

10. Қазои ҳожат қилаётган шахс осмонга, фаржигга ва ўзидан чиқаётган нарсага назар солмайди. Қўли билан ҳар нарсаларни ушламайди. Ўнгга ва чапга алангламайди, мисвок қилмайди.

(Тамом)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди